

בש"פ 8567/16 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 8567/16

לפני: כבוד השופט ס' ג'ובראן
העורר: פלוני

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע
(כב' השופט א' טהה) מיום 26.10.2016 במ"ת
7518-12-15

תאריך הישיבה: ט' בחשון התשע"ז (10.11.2016)

בשם העורר: עו"ד רועי אטיאס

בשם המשיבה: עו"ד שרית משגב

החלטה

1. לפניי ערר בהתאם לסעיף 53(א) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים) על החלטתו של בית המשפט המחוזי בבאר שבע (השופט נ' אבו-טהה) מיום 26.10.2016, בגדרה נדחתה בקשה לעיון חוזר בהחלטת בית המשפט המחוזי שלא לשחרר את העורר לחלופת מעצר.

רקע עובדתי רלוונטי

עמוד 1

2. לבית המשפט המחוזי בבאר שבע הוגש כתב אישום נגד העורר, המייחס לו ריבוי עבירות מין במשפחה (אינוס), לפי סעיף 351(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין); וריבוי עבירות מין במשפחה (מעשה מגונה), לפי סעיף 351(ג)(2) לחוק העונשין. על פי עובדות כתב האישום, העורר בעל את ביתו המתלוננת במספר רב של הזדמנויות בין היותה בת 12 שנים ל-14 שנים. בד בבד עם הגשת כתב האישום, הוגשה בקשה למעצרו של העורר עד תום ההליכים המשפטיים נגדו. בהחלטתו מיום 22.12.2016 קבע בית המשפט המחוזי (השופט ג' לוי) כי קיימת תשתית ראייתית לכאורה לצורך מעצר העורר עד תום ההליכים המשפטיים נגדו – זאת על יסוד הודעותיה של המתלוננת, עדות מדריכתה של המתלוננת, והעובדה שהמתלוננת שיתפה את אחותה בדברים. בהמשך לאמור, קבע בית המשפט המחוזי כי עדותה של המתלוננת אינה מופרכת; כי הקושי של בני המשפחה להאמין לדברים אינו פוגע בעדות זו; וכי העובדה שבדיקת קרום הבתולין של המתלוננת הייתה תקינה, אינה שוללת או מאששת את היתכנות התלונה. בהחלטתו מיום 11.2.2016 האריך השופט נ' אבו טהה את מעצרו של העורר עד תום ההליכים המשפטיים נגדו, זאת על יסוד קביעת קיומן של ראיות לכאורה בהחלטה הקודמת, ועל יסוד בחינת תסקיר שירות המבחן שהוגש בעניינו של העורר. בית משפט זה (השופט נ' הנדל), בהחלטתו מיום 6.3.2016 דחה ערר על החלטתו זו של השופט נ' אבו טהה, וקבע כי נוכח חומרת העבירות המיוחסות לו, נוכח החשש משיבוש הליכי המשפט העולה לאור היחסים בין בני המשפחה, ונוכח עברו הפלילי של העורר – מסוכנותו לא ניתנת לאיון בקלות.

3. בהמשך הגיש העורר בקשה לעיון חוזר בהחלטתו של השופט נ' אבו טהה, בה ביקש להפנות את העורר לקבלת תסקיר שירות מעצר, שיבחן חלופה חדשה בדמות מעצרו בבית אביו, תחת פיקוח של אחותו, של אשת אביו ושל ארבעה מפקחים נוספים. בית המשפט המחוזי, בהחלטתו מושה ערר זה, התייחס לתסקיר שירות המבחן, שקבע כי שלושה מבין המפקחים נמצאו ראויים לשמש כערבים וכמפקחים עבור המבקש; כי מיקום חלופת המעצר מרוחק ממקום מגוריה של המתלוננת; כי שחרורו יפגע בשלומה הרגשי של המתלוננת ובתחושת מוגנותה; וכן כי שחרורו עלול להביא לשיבוש הליכי משפט בכך שהעורר יעביר מסרים לביתו וילחץ עליה להימנע משיתוף פעולה. לפיכך, ציין בית המשפט, שירות המבחן לא המליץ על שחרורו של העורר. בית המשפט המחוזי התייחס לטיעוני הצדדים בפניו ולתסקיר שירות המבחן, ודחה את הבקשה לעיון חוזר. בית המשפט קבע כי נימוקי מעצרו של המשיב עד תום ההליכים בהחלטה מיום 11.2.2016 עומדים בעינם, וזאת ביתר שאת לאור החשש משיבוש הליכי משפט, כפי שמציין שירות המבחן. מכאן הערר שלפניי.

4. בעררו טוען העורר כי לא ניתן לבסס תשתית ראייתית לכאורית שתצדיק את מעצרו של העורר עד תום ההליכים בהסתמך על עדות המתלוננת. לשיטתו, עדותה ניתנה כשנתיים לאחר ביצוע המעשה האחרון, ולא זכתה לחיזוק ראייתי. עוד, לשיטתו, העובדה שהמעשים המיוחסים לעורר נעשו בבית המשפחה בזמנים בהם היו כל בני הבית נוכחים, בצירוף העובדה שבדיקת קרום הבתולין של המתלוננת נמצאה תקינה, וכן העובדה שלפי עדותה לא הגיע העורר לפורקן – מקשים לקבל את גרסתה של המתלוננת. עוד בעניין זה, מפנה העורר לכך שהוא עצמו נשא של נגיף מדבק, נגיף אשר מועבר במגע מיני בהסתברות גבוהה, אך המתלוננת אינה נשאית של הנגיף. יתרה מזאת, העורר סבור כי שגה בית המשפט בהתחשבותו במצבה הנפשי של המתלוננת במסגרת שיקולי המעצר. בנוסף טוען העורר כי היות שלא מתקיים קשר בין העורר או מישהו מהערבים לבין המתלוננת, החשש לשיבוש הליכי המשפט הוא חשש בעלמא; וכי אף אם מופעל על המתלוננת לחץ, הרי שלעורר אין יד בדבר. בנוסף על האמור, מדגיש העורר כי חרף העובדה שהוא עצור כמעט שנה, משפטו טרם החל ולא קבועים מועדים לדיון, זאת היות שההרכב שטיפל בתיק פורק.

5. בדיון בפניי חזר העורר על כך ששירות המבחן ציין כי מסוכנותו בינונית, וכי הצליח להשיג מפקחים ששירות המבחן קבע כי הם מתאימים לתפקיד. נוכח זאת, לשיטת העורר, יש לשחרר את העורר לחלופת מעצר, חרף קביעת השופט נ' הנדל בנוגע למסוכנותו. עוד, העורר טוען כי התייחסות שירות המבחן לתחושותיה של המתלוננת לא היו

מבוססות, זאת היות ששירות המבחן לא פגש אותה. מנגד, המשיבה מבקשת לדחות את הערר. היא מפנה להחלטתו של השופט נ' הנדל, בה עמד הן על המפקחים שהוצעו והן על מהסוכנות העולה מן העורר. לשיטת המבקשת היות שבהחלטתו זו לא הודגש כי מפקחים נוספים יכולים לאיין את מסוכנות הנאשם, סבר השופט נ' הנדל כי גם מפקחים אחרים לא יוכלו לאיין את מסוכנות העורר. אשר לעניין השיבוש, טוענת המשיבה כי מדובר בעילה מרכזית במקרה זה. לטענתה, המתלוננת טרם העידה ומופעל עליה לחץ שלא להעיד בבית המשפט. בנוסף טוען בא כוח המשיבה כי שחרורו של העורר לחלופת מעצר עלול "להביא להתפרקותה".

דין והכרעה

6. לאחר שמיעת טענות הצדדים בפניי, ולאחר עיון בהחלטתו של בית המשפט המחוזי, הגעתי למסקנה כי דין הערר להידחות.

7. סעיף 21(ב)(1) לחוק המעצרים קובע כי כאשר קיימות הן ראיות לכאורה והן עילת מעצר, יורה בית המשפט על מעצר עד תום ההליכים רק אם לא ניתן להשיג את מטרת המעצר בדרך שפגיעתה בחירותו של הנאשם פחותה. בית משפט זה, בהחלטתו מיום 6.3.2016, כמו גם בית המשפט המחוזי בהחלטות שצוינו, קבעו כי בעניינו של העורר קיימות ראיות לכאורה ועילת מעצר, קביעה שלא ראיתי לנכון להתערב בה. הלכה היא כי בבחינת אפשרות שחרור הנאשם לחלופת מעצר מתקיימת בחינה דו שלבית: בשלב הראשון על בית המשפט לבחון האם קיימת חלופת מעצר כלשהי העשויה להפיג את מסוכנות הנאשם ולהפחית את החשש לשיבוש הליכי המשפט; ככל שהתשובה לשאלה זו חיובית, על בית המשפט לבחון את החלופות הקונקרטיות בעניינו של הנאשם (בש"פ 7829/16 דעודש נ' מדינת ישראל, פסקה 13 (31.10.2016); בש"פ 7452/16 מיליאבסקי נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (10.10.2016)). אשר לשלב הראשון, הלכה היא כי עבירות מין במשפחה מקימות חשש לשיבוש הליכי משפט וקיימת בהן מסוכנות טבועה, זאת נוכח יחסי הקרבה ופערי הכוחות בין הצדדים (בש"פ 5724/16 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (27.7.2016); בש"פ 660/15 מדינת ישראל נ' פלוני, פסקה 9 (28.1.2015)). מכאן, כי בעבירות המיוחסות לעורר קיים קושי להפיג את המסוכנות ואת החשש משיבוש הליכי המשפט באמצעות חלופת מעצר.

אשר לחלופה הקונקרטית, בהחלטתו מושא ערר זה, בית המשפט המחוזי קבע כי אין בחלופת המעצר שהוצעה כדי לאיין את מסוכנותו של העורר ואת החשש לשיבוש הליכי משפט מצידו. את החלטתו סמך בית המשפט המחוזי על בחינת תסקיר שירות המבחן בנוגע חלופה המוצעת וכן על השיקולים ששקל בהחלטתו מיום 11.2.2016 – לעניין מסוכנות העורר ולעניין חשש לשיבוש הליכי המשפט הנשקף ממנו – וקבע כי הם עומדים בעינם. סבורני כי החשש משיבוש הליכי המשפט מתקיים בעניינו של העורר, זאת נוכח היחסים המורכבים בין המתלוננת לשאר בני משפחתה על רקע חזרתה של המתלוננת בתשובה, ונוכח העובדה שחלקם יהיו עדים במשפט (והשוו בש"פ 1731/16 פלוני נ' מדינת ישראל (10.3.2016)). יתרה מזאת, המעשים המיוחסים לו מעלים חזקת מסוכנות (בש"פ 6941/15 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 5 (29.10.2015); בש"פ 8529/13 מדינת ישראל נ' פלוני, פסקה 16 (24.12.2013)). סבורני כי חזקה זו אינה נסתרת בעניינו של העורר, כפי שעולה מהחלטת בית משפט זה מיום 6.3.2016, מהחלטות בית המשפט המחוזי ומעמדת תסקיר שירות המבחן. נוכח האמור, לא מצאתי כי חלופת המעצר מאיינת את מסוכנותו של העורר או את החשש משיבוש הליכי משפט בעניינו. משכך אין מקום להתערב בהחלטת בית המשפט המחוזי מושא ערר זה, ודינו של הערר להידחות.

8. סוף דבר, הערר נדחה.

ניתנה היום, ט' בחשון התשע"ז (10.11.2016).

ש ו פ ט
